

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocijalno glasilo.

Štev. 28.

V Ljubljani, v soboto 15. julija 1899.

Letnik IV.

„Slovenski List“ izhaja v sobotah dopoldne. — **Naročnina** je za vse leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold. Vsaka številka stane 7 novč. — **Dopisi** pošiljajo se uredništvu „Slov. Lista“ — **Nefrankovani dopisi** se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — **Naročnina, reklamacije in oznanila** se pošiljajo upravništvu „Slov. Lista“. Uredništvo in upravništvo sta v Ljubljani, **Gradišče štev. 15.** Uradne ure od 9—12 ure dop. — **Oznanila** se računajo po navadni ceni.

K shodu slovenskih lesotržcev.

Izviran dopis iz Aleksandrije.
II.

Zadnjič sem orisal le v nekako splošnih potezah velikanski pomen organizacije v trgovini z lesom. Stvar ima dosti zanimivih strani, v kratkem sestavku ni moč se vseh dotakniti.

Zadnje zimo sem bil nekoliko dnij v Sakari pri Kahiri, da spopolnim svoje klimatoterapevtične študije za svojo baš sedaj izišlo zdravniško-znanstveno knjigo: „Einfluss der Wüste auf Tuberkulose“, 152 strani, Kahira 1899, zaloga F. Diemer*). Tu sem imel prijetno iznenadenje, seznaniti se z dr. jem Loret-om, profesorjem egiptologije na Sorbonni (vseučilišču) v Parizu, ki je izkopaval starine, drameč dolgo, tisočletno smrtno spanje egiptskih mumij. Mrtvaško polje pri stopnični piramidi sakarski obsega, kakor je znano, najstareše spomenike človeškega rodu na zemlji. Ko sem ogledoval ljubljence Loretove, starodavne mrljice v krstah, vzbudilo se mi je zanimanje za les mrtvaških krst. Deloma dobro ohranjeni les je smrekovina, jelovina, redkoma i mecesnina, teh vrst les pa za zgodovinskih časov nikdar ni rasel v severni Afriki. Nekaka trgovina z lesom iz zemelj zmernega podnebja v subtropično severno Afriko obstajala je tedaj najmanj že pred 5000 leti.

Trgovino z lesom na Jutrovo ni ustanovila toliko volja in podvzetnost človeka, ampak naravna, priprosta posledica razlike v zemeljskih pridelkih raznih podnebij, razlike, prouzročiteljice prvotnih trgovskih odnošajev.

Zadruga lesotržcev ni tedaj nikaka špekulacija, nevarna novotarija, ki zida hispanške gradove v prhle oblake, ona sloni na trdnih, naravnih, skoro bi rekel zgodovinskih tleh. Utrditev gospodarskih razmer slovenskega naroda sili do tega, da dobimo trgovino z glavnim pridelkom našega ozemlja v svoje roke. Razlika pridelkov našega in jutrovskega podnebja kaže pot našemu lesu na Jutrovo. Trgovina z lesom bo le tedaj v istini v slovenskih rokah, ako pojde zadruga v prekomorje za njim, da prodaja direktno tam posameznikom, kjer isti najdražje plačujejo.

Les zmernega podnebja, recimo tržaški les, ni transvalsko zlato, da bi zahajal v vse kraje sveta. Cene prevoznin so mu trgovinsko okrožje dosti bolj skrčile kot njegovemu boljšemu, a dražjemu konkurentu, severnemu lesu, ki se prodaja navadno pod imenom „pičpajm“ (pitsch pine). Tržaški les se bori povsod v hudi konkurenci s švedskim in severnoruskim pičpajnom. Tržaški les zahtaja na Jutrovo, v Italijo, Španijo in povsem redkoma i na južno Francosko. Razmere tržaškega lesa v Italiji bi bilo treba boljše proučiti, osobito glede kupčije na Jutrovo. Dosti tržaškega lesa, ki zajde v Italijo, gre le v roke prekupcev, ki ga slednjič oddajo na Jutrovo. Slovenski zadrugi bi tedaj ne kazalo, da se dosti ozira na Italijo, ne menim iz narodnih, pač pa iz strogo trgovinskih ozirov. Še nevarnejši pa bude v bližnji bodočnosti položaj tržaškega lesa na Španjskem. Pirenejski in švicarski les, sploh les zapadnih Alp ima dosti krajšo, cenejšo pot. Pot tržaškemu lesu je v Španijo daljša in dražja kot na Jutrovo, a pičpajnu, ki prihaja skoro

*) Se prodaja pri F. Diemer, Leipzig-R., Täubchenweg.

ves preko Gibraltarja, je krajša in cenejša. Baš Španjska je ona zemlja, kjer bo dobil tržaški les prvi smrtni udarec, kajti severnoruska trgovina z lesom se nagloma razširja. V pečorskih gozdih, ki presegajo po veličini celo avstro-ogersko cesarstvo, bodeta kmalu doneli sekira in žaga v podvojeni meri.

To so v kratkem dejanske razmere glede tržaškega lesa, ki teži po naravni geografski legi večinoma na Jutrovo. Glavni emporij za les na Jutrovem je Aleksandrija, ki oskrbuje Egipt, Sudan, Tripolitansko, Arabijo in Sirijo, vsaj večinoma. Povsem je jasno, da se zamore zadruga slovenskih lesotržcev le na podlagi teh botanogeografskih razmer osnovati, koje mora zasledovati ter upoštevati.

V tesni zvezi s to točko je i vprašanje, kje osnovati glavno zadrugo skladišče. Osobito ugodna rešitev tega vprašanja je odločilnega pomena za uspeh ali neuspeh celega podjetja. Vsa stvar je tako jasna in priprosta, da se mi zdi odveč o tem govoriti. Zmedena in težka je le za tistega, ki hoče zmedeno videti ali pa ne pozna razmer mednarodne trgovine z lesom. Preden o tem izpregovorim, naj podam eno primerico. Na Slovenskem ni datelj, v Egiptu so. Recimo da se ustanovi v Egiptu zadruga, ki naj prodaja datelje na Slovenskem, kje neki naj povzdigne svoje glavno skladišče, v Egiptu ali na Slovenskem? Menda vender na Slovenskem, bo vsakdo rekel! Skladišče v Egiptu bi ničesar ne koristilo. Isto je i pri trgovini z lesom. Glavno skladišče v Trstu je slaba pot, Trst ne producira slovenskega lesa in ga bore malo konsumira, Trst je kot pomorsko mesto le transitna postaja. V tem slučaju bi bila zadruga lesotržcev prav navadno društvo prekupcev; prekmorska trgovina z slovenskim lesom bi ostala še nadalje v rokah tujcev, ki bi vihteli i nad skladiščem v Trstu svoje meče. In dalje, kdo naj kupuje pri današnji konkurenci in nadprodukciji blaga in trgovskih hiš v slovenskem skladišču v Trstu? Dobri trgovci na Jutrovem ne bodo opuščali zaradi lepih očij novega slovenskega skladišča v Trstu, svojih starih trgovskih relacij. Povsem smešno bi bilo kaj takega misliti. Kje ostane tedaj odtok skladišča v Trstu, kam naj ide nagromadeno blago? Bilo bi odveč reči, da skladišče v Trstu ni mogoče, pač pa ne bi imelo nobene živahnosti ter premnogo zaprek v razširjanju svojega delokroga. Skladišče v Trstu zamore sicer služiti interesom posameznih tržaških trgovcev, a nikakor ne vseslovenski trgovini z lesom. Glavni najstalnejši, tisočletni odjemalec slovenskega lesa, mahomedanec in mali mahomedanski trgovec na Jutrovem ne kupujeta v Trstu, a baš ta dva sta, ki naš les po odbitku stranskih stroškov najdražje plačujeta.

Na vsak način bo treba, da se to vprašanje še vsestransko prouči. Naravni položaj tirja sledeče: v Trstu transitno skladišče, v kakem mestu na Jutrovem, v Aleksandriji ali drugod, glavno skladišče. Priprosta organizacija zadruge brez obligatnih avstrijskih „Verwaltungs- und Confusionsrath“-ov. Nakup lastnega zadrugnega parnika (eventualno najem takega) ali vsaj jadrenikov za prekomorski prevoz v lastni režiji.

Dr. Karol Pečnik.

Občni zbor c. kr. kmetijske družbe.

Veličasten je bil občni zbor c. kr. kmetijske družbe, ki se je do točke „Volitve“ vršil mirno, pri tej točki pa se je zgodilo nasilstvo, ki je mogoče samo na Kranjskem. Predsednik se je postavil po robu občenemu zboru, ki je zastopal člane društva v nenavadno velikem številu. Mislil si je mogočno: Jaz sem absolutni gospodar, shod zaključim, ste že opravili!

Predsedoval je shodu predsednik družbe Janez Murnik. Pozdravil je v svojem govoru navzočega zastopnika vlade, dež. glavarja pl. Detelo in župana Hribarja. Omenjal je nekaterih del kmetijske družbe v zadnjem letu: naprave jubilejskega zaklada za stare kmetijske posle, otvoritve kmet. gospodinske šole v Ljubljani, kemičnega preskuševališča, in da bi se bila napravila sadno-vinorejska razstava, ako bi zlobna roka ne bila umorila cesarice. Na koncu govora je zbor zaklical cesarju „živio“!

Nato so se zastopnik vlade, dež. glavar in župan ljubljanski zahvalili za pozdrav.

Ravnatelj kmetijske družbe Pirc je podal potem obširno poročilo o delovanju družbe v minolem letu. Podružnice so dobile podlago, da zamorejo precej samostojno delovati, ker so se srečno preosnovali. Družba šteje čez 5000 članov, kakor nobena kmetijska družba v Avstriji ne. Kmetje radi pristopajo, ker družba daje dobiček vsakemu članu, s plačano letnino se preskrbljujejo njegove gospodarske potrebščine. Težave so pri nas, ker je dežela razkosana, šteje se v deželi 1 1/2 milijona parcel, delavci so dragi in jih sploh ni dobiti, zemlja kmeta nič več ne redi. Prebivalstvo se počasi množi in še to se izsekuje, da delavcev ni. Dobra so kmetijska konsumna društva, a zlasti družba mora kmetu iti na roko, da bo več pridelal, kakor doslej. Družega sredstva ni. Ustanovila bo družba v Ljubljani živinozdravnico s posebnimi tečaji za rezarstvo živine in za prvo pomoč pri živalskih porodih. Drevesnica je še premajhna, ker se sadjastvo silno širi. Tudi je stara drevesnica, ki je na istem mestu že 86 let, postala slaba, ker je svet za jabolane in hruške izpit. Krompir daje kmetu še največ dobička, a treba nam novih vrst, ker dosedaj znane vrste krompirja preveč boleajo. Dobiti se mora rumeni krompir, ki ne bo boleznijo podvržen. Dvorec na Viču je prinesel družbi nekaj dobička. Najlepši napredek je „Kmetijska gospodinska šola“ v Ljubljani. Nič se ne daje štipendij, a deklet se oglašajo dovolj, ki želé strokovno izobraziti se za dobre gospodinje. Zahvala gre v prvi vrsti šolskim sestram in družbi sv. Vincencija, da je šola izvrstna in da je dobila primerne prostore. Kmetijsko kemično poskuševališče dobro deluje. Jubilejski zaklad za stare posle je že tudi začel delovati, dala so se darila nekaterim poslom, ki so dolgo časa v službi pri isti hiši. List „Kmetovalec“ se povečati ne more, ker bi preveč stal. Spečalo se je lani po družbi med kmetovalce 6 vagonov semen, škoda, da ima družba skušnjo, kako uspevajo, le za ljubljansko podnebje. Umetnih gnojil je družba lani prodala 150 vagonov, napredek je tedaj velikansk. Žal, da so tvornice poskočile s ceno za umetna gnojila, fosforovo

kislino in kali je bilo družbi letos mogoče dati še nekaj krajcarjev ceneje kot lani, a v prihodnje bo drugače. Galica je pa šla silno kvišku, ker se je podražil baker, za letošnjo ceno je ne bo mogoče več dobiti. Prodajati smo začeli tudi fino mleto žveplo; grobo mleto ni dobro. Škoda, da se Dolenjci še niso poprijeli žvepljanja, kakor Vipavci. Pričela bode družba tudi zopet prodajati gumijevne vezi za trte. Veselo je, da nekatere podružnice že razdeljujejo sadno drevje članom brezplačno. Lepe so tudi moštarske naprave v deželi. Poleg fižola je živina vir, iz katerega dobiva kmet dohodke. Mlekarских zadrug niti na Tirolskem nimajo toliko, kot mi, in še vedno se množe. Iz mleka se dela denar. Ves naš zemljiški davek ni tako velik, kolikor znaša vrednost mleka, katero so kmetje dozda tako rekoč proč metali. Ne kaže pa izdelovati surovo maslo; ako se mleko sveže ne more spečati, naj se proizvaja sir. Sirarstvo je zadnji čas nazadovalo. Poslali smo Bohinjce, ki sicer neradi gredo z doma, na tuje učiti se sirarstva in upamo, da bo v prihodnje boljše. Prosila je družba ministerstvo, da nastavi c. kr. nadzornika za mlekarstvo, ki bo šel podružnicam tudi v trgovinskem oziru na roko. Treba nam pa tudi učitelja, ki bo zadruga poučeval v mlekarstvu. Družba je poslala že nekega mladeniča v imenitno švicarsko sirarnico, da se nauči delati pravi švicarski sir, ki je po 20 do 30 kr. kilo dražji, kot naš bohinjki. Svinjereja napreduje. Čebelarstvo je bilo silno propadlo; ustanovilo se je „Čebelarstvo“, ki je pa imelo smolo z blagajnikom. Kmetijska družba je naročila tudi to leto za člane veliko novih strojev. Popusta dobiva se od tovarnarjev po 25%, to se kot subvencija prepušča kupovalcem, ki sicer vplačujejo cele svote. Storilo se je v družbi mnogo, ker smo dobivali lepe podpore od ministerstva, od dež. zbora in deloma od kranjske hranilnice, a treba je še večjega napredka.

Župan Hribar je predlagal, da se izreče zahvala odboru družbe za delovanje. Zgodilo se je, a bolj hladno.

Iz blagajniškega poročila posnamemo, da je imela družba v minolem letu 130.622 gld. dohodkov in toliko tudi stroškov. Dež. zbor je dal 10.000 gld. brezobrestnega posojila, ki se je pa koncem leta vrnilo. Pri imetju znašajo aktiva 54.000 in pasiva 14.000 gld., tako da je imetje vredno 40.000 gld. Račun se odobri, kakor tudi proračun z 18.000 gld. Potrdijo se tudi novo-ustanovljene podružnice.

Nato je predlagal ces. svetnik Murnik v imenu odbora, da naj se deželni glavar pl. Detela, ki je že v raznih komisijah delal za znižanje davkov, katere plačuje kmet, in se zelo zanima za procvit „Kmetijske družbe“, izvoli častnim članom. Sprejeto.

Pri volitvi novega odbora je nastala rabuka, katero sta umetno uprizorila dr. Tavčar in predsednik Murnik. Zapazila sta, da je v dvorani okoli 300 kmetov, ki so držali v rokah listke z drugimi imeni odbornikov, kakor jih je nasvetoval Murnikov odbor. Tavčarjevih prištevov ni bilo 100. Najprej se je vršila volitev podpredsednika. Murnik je „iz celega srca“ in „iz raznih razlogov“ priporočal g. drž. poslanca Povšeta in predlagal, da naj se voli per acclamationem, češ, tako bomo volili potlej tudi naše odbornike. Omenil je pa g. ravnatelj škofijske pisarne Šiška, da pravila zahtevajo volitev po listkih. Volilo se je nato z listki. Gosp. dež. glavar pl. Detela se zahvali za izvolitev. G. Rohrman je ugovarjal pravilnosti volitve. Gosp. poslanec Schweiger se je zavaroval proti temu očitaniu, ker ni treba misliti na nepravilnosti. Ko so zborovalci nehali oddajati listke za podpredsednika, je dr. Tavčar spoznal, da je prišel pravi trenutek, da se shod razžene. Oglasil se je k be sed in začel izzivati rekoč: „Volitev se ne more izvršiti, ker ni kontrole, kdo je član in kdo ne. S ciganijami mi (liberalci) sploh ne delamo in upamo, da tudi vi ne bode delali. Zato mora biti kontrola. V „Kmetijsko družbo“ se hoče zanesti agitacija in z zavratnim naskokom hoče manjšina danes večini diktirati nov odbor. Duhovščina je prignala sem kaj cerkovníke . . . (hrušč), zahtevam,

da se občni zbor izvrši pravilno, da ne bodo cerkovníki volili v kmetijski družbi. (Klici: naj volijo, če so člani!) Preloži naj se občni zbor za 14 dnij in odbor naj preskrbi, da dobe člani družbe za drugo volitev pooblastila. — Te rešilne ideje, da se razžene shod, se je precej poprijel predsednik Murnik. Rekel je: Ne more se danes določiti, kdo je član in kdo ne, in ker je nekdo pri volitvi podpredsednika oddal dva ali tri listke, tedaj — zaključim zborovanje. Nastal je nato v dvorani grozovit polom. Kmetje so vpili: „Kako si upa predsednik družbe nas člane spraviti ob volilno pravico? Če bomo še enkrat prišli v Ljubljano, nam bo on stroške plačal, ker nam napravlja nepotrebno pot s surovo silo in čisto nepostavno“. Sreča je bila, da je dr. Tavčar, ki je še vedno ljudi dražil, ni skupil. „Ali bo Tavčar nas komandiral še pri naši kmetijski družbi? Tavčar ven!“ . . se je razlegalo nekaj minut iz sto in sto grl. Na ukaz mestne policije so vsi zborovalci potem zapustili dvorano „Katol. Doma“. Kmetje so si dobro zapomnili imena Tavčar in Murnik, ker so se prepričali na svoje oči, kaj razumejo pod svobodo liberalci, kadar ne gre voda na njihov mlin. Zlasti postopanje predsednika Murnika je bilo brezvestno. Ako ima še kaj časti v sebi, naj precej odloži predsedstvo, kmetom se je itak zagulil, da ga ne bodo volili nikdar več. Odstopi naj posebno zato, ker tudi njega niso volili na zadnjem zboru s pooblastili družbinega odbora in ker na nobeni strani ne sme biti povoda za podtikanje Tavčarjeve „ciganije“.

Politiški pregled.

Nemški načrti, da ugonobijo slovansko moč v Avstriji, so se doslej vrteli samo okoli izločitve Galicije iz skupnine dežel zastopanih v državnem zboru. Sedaj se je pa našel prebrisan nemški politik, ki predlaga, naj se Nemci potegujejo zato, da se osamijo Kranjska, Dalmacija in Primorsko. Nemci radi žrtvujejo 5% kranjskih Nemcev, samo, da morejo udušiti Slovence po Koroškem in Štajarskem. Priznati se mora, da so Nemci res odkritosrčni ljudje, pa tudi najvini.

Grof Thun išče na vseh straneh, kako bi mogel sklicati državni zbor. Posvetoval se je s Čehi ter jim vse obljubil. Dalje se je posvetoval z nekaterimi voditelji desniških strank ter jim povedal, da jih bode, predno skliče državni zbor, poklical k posvetovanju z — levičarskimi voditelji. Graf Thun je pač največji optimist med avstrijskimi politikami. Nemci obetajo že pred temi posvetovanji, da bodo zaprečili volitev v delegacijo.

Uboji Schönorer! Wolf je Schönorerja spravil v nemalo zadrego. Trdi, da je od katoličanstva odstopilo že 10.000 Nemcev. Ker se je Schönorer obvezal, da prestopi, kadar Lode to število doseže, je le radi tega pričel trditi, da je še le blizu 4000 odpadnikov, da bi mu še ne bilo treba spolniti dane obljube. Schönorer se boji svoje žene, ki mu je obljubila — ločitev, ako gre k protestantom.

Skupščina pruskih Poljakov je bila v Poznanju. Navzočnih je bilo nad 4000 Poljakov, kmetov, duhovnikov, plemičev, delavcev in obrtnikov. Shod je protestiral proti pruskemu nasilstvu.

„Teutonia“, praško-burševsko društvo, je bilo razpuščeno radi protiaustrijskih spletk. Stvar nima sicer nič pomena, a čudno je pa to, da je bilo konečno v Pragi razpuščeno nemško društvo. Pri preiskavi v društvenih prostorih so našli med drugim i lepake „češke“ soc. demokracije.

Srbski razkralj Milan je vsled napada na njegovo osebo razglasil obsedno stanje in naglo sodbo v Belem Gradu. Vsi opozicijski vodje, katere je pustil Milan radi atentata zapreti, bodo prišli pred vojno sodišče, ki bode sodilo po Milanovi volji. Vse kaže, da je bil napadalec od Milana plačan agent, ki je storil napad, da bi se Milan lažje iznebil ljudij, ki mu gledajo na njegove umazane prste.

Ruski prestolonaslednik Jurij je umrl. Rojen je bil l. 1871. Smrt ga je rešila dolgoletne bolehnosti. Ker car nima sina, je sedaj prestolonaslednik veliki knez Mihael, rojen l. 1878.

Na Bavarskem so pri deželnozbornih volitvah liberalni kandidatje doživeli silen poraz. Zmagala sta katoliški centum in socijalni demokratje. Gotovo je, da ima centum v zbornici absolutno večino.

Nemški cesar išče vedno efektov. Ves politički svet govori sedaj o tem, da je v luki Bergen v Švediji šel na francosko vojno ladijo „Iphigenie“, obiskat gojence francoske mornarske akademije. Nemški cesar je s tem vrnil poset francoskih častnikov „Iphigenie“ na njegovem parniku „Hohenzollern“. Cesar Viljem poslal je na to pozdrav predsedniku francoske republike, ki je koj na to odgovoril. Končno je cesar povabil francoske častnike na svoj brod. Listi beležijo to senzacijelno vest, ter ne vedo, ali pomenja to, da so se ohladile simpatije mej Rusijo in Francosko, ali pa je vse to le komedija, da bi si radovedni nemški cesar lažje ogledal pariško svetovno razstavo.

Cetinje, 27. julija bo poroka črnogorskega knezeviča Danila in nemške protestantske princezine Jute. Za doto prinaša nevesta milijone, ki jih je dal car Nikolaj II., in majhnega fantka, ki ga je kupila še, ko se niso vršila dogovaranja radi poroke. Očetovstvo se pripisuje nekemu kočijažu, če je res.

Italijanskega generala Gilieto, ki je bil v Nici obsojen radi vohunstva, je predsednik francoske republike pomilostil. Ko je prišel domov v Piacenco je Gilieto aretovala italijanska vlada.

Dreyfusovci so veseli. Policijski agent Guene, jeden najvažnejših prič v Dreyfusovi pravdi, je umrl, nagle smrti — vsled zastrupljenja. K Dreyfusovi obravnavi je povabljenih 175 prič, Quesnay de Beaurepaire je izročil vlogo, v kateri dolži Dreyfusa, da je najmanj deset let raznim tujim vlastem izročil tajne, za varnost države nevarne akte, in zahteva, da se mu da prilika svoja očitanja dokazati.

Domače novice.

Delavci ljubljanski, pozor! Po volilni reformi, katero je sklenil dunajski občinski svet, zadobi na tisoče in tisoče oseb volilno pravico. Dunajskim socijalnim demokratom je to še premalo, in zahtevajo splošno volilno pravico. „Slovenski Narod“, „Leib-Journal“ ljubljanskih mestnih očetov, trdi, da imajo sociji prav. Delavci ljubljanski, sedaj je trenutek, da zahtevate od ljubljanskega občinskega sveta svoje pravice, in sicer nemudoma, dokler so „Narodovci“ pri dobri volji. Na dan s shodi in odločnimi pojavi za volilno pravico delavcev! Sprehod mimo „rotovža“ odobrava „Narod“ v zadnjih številkah!

„Meščanski klub“ v Ljubljani bode imel prvi občni zbor prihodnji torek ob 8. uri zvečer v „Katoliškem Domu“. Radi nedostajanja prostora danes ne moremo priobčiti pravil, storimo pa to skoro, ker je želeti, da se potom „Meščanskega kluba“ oživi družabno življenje našega meščanstva, ki bode v „Meščanskem klubu“ dobilo zopet to, kar je imelo časih v stari Čitalnici. Vsi prijatelji takega društva, dobrodošli na občnem zboru!

Slavnost v Karlovcu. Pripravljali odbor razpošilja te-le pozive: Slavno i bratsko društvo! Dana 15. kolovoza (avgusta) o. g. slavi obrtničko-radniško društvo „Nada“ u Karlovcu svečanost posvete nove svoje zastave. Ovakove slave riedki su i važni momenti u životu društava, i to tim važniji, što daju radostan povod sastanku po raznih dalekih krajevih raštrkane braće, pa time im pružaju prilike, da se bratski pozdrave, izljube i o svojih zajedničkih stvarih porazgovore. Svečar — društvo „Nada“ uvjereneno je, da slavno i bratsko ovo društvo pojmi u istom ovom smislu važnost ovakovih momenata. Bratsko društvo! Braćo i drugovi! Na obali šumne Kupe i Korane u zidine ponosnog Karlovca grada, k našoj radosti, a na naša bratska srca zovu Vas braća i drugovi i mole Vas, da ih u što većem broju obradujete i slavu

im uzveličate. U radostnoj nadi, da če nas slavno bratsko društvo u velike obradovati častnim odzivom svojim, čast nam je ubaviestiti ga, da če kod koncerta dne 15. kolovoza na večer svakolika prisutna društva pjevati dvie pjesme zajednički, i to: „More“, kantatu od Iv. pl. Zajca, i novu za ovu svečanost naročito spjevanu himnu „Nade“, koju je uglasbio F. S. Vilhar, a kod izleta istoga dana poslije podne „Živila Hrvatska!“ od Iv. pl. Zajca, „Liepa naša domovina“ od Nik. pl. Fallera i „Bog i Hrvati“ od V. Novaka. Slavno ono društvo, koje možda nema nota Zajčeve kantate „More“ neka si izvoli obratiti na „Saves hrvatskih pjevačkih društava u Zagrebu“, dočim če se note himne „Nade“ onim slavnim društvam, koja se za sudjelovanje prijavila budu, razaslatai odmah čim njihove prijave stignu. Obzirom na kratko vrijeme, koje nas dieli od svečanosti, umoljavamo bratska društva, da nam što skorije, a svakako do konca srpnja o. g. izvole prijaviti, hoče li nas počastiti svojim posjetom i u kolikom broju, te koja gospoda kane prisustvovati zajedničkom banketu dne 15. kolovoza o. g. Šaljuć Vam najsrdačniji bratski pozdrav društva „Nada“, željno očekujemo Vaš odgovor i Vaš bratski zagrljaj u bielom Karlovcu. Za svečanostni odbor obrtničko-radničkog društva „Nada“ predsjednik: August Frančisković, tajnik: dr. Božo Vinković. — Slovenska kršćansko-socijalna organizacija se udeleži te slavnosti. Da bodemo slovenski kršćanski socijalci v častnem številu pokazali se bratom Hrvatoma, prosi odbor „Zveze“, da slehrno naše društvo pošlje na praznik slovensko-hrvatskega pobratimstva vsaj po jednega zastopnika. Društva, ki imajo zastave, pošljejo naj zastopnika z društveno zastavo. Odbori društev kršćansko-socijalne organizacije naj store skoro primerne sklepe in naj jih javijo „Slovenski kršćansko-socijalni zvezi“ v Ljubljani.

Hrvatski listi z veseljem in navdušenjem pozdravljajo dohod „Slovenske kršćansko-socijalne zveze“ na Hrvatsko.

Osebne vesti. Sekcijski svetovalec v finančnem ministerstvu dr. Miroslav Ploj je postal svetovalec pri upravnem sodišču, kjer se mu izroči slovensko poročevanje. — Za župnijo Loški Potok je prezentiran gospod Jan. Rihtaršič, dosedaj kapelan na Vrhniki.

Novo sliko biskupa Strossmayera je izvršila slovenska slikarica Ivana Kobilca za ljubljansko mestno hišo. Biskup je slikarico pohvalil, da ga je izvrstno pogodila.

Niža gimnazija v Ljubljani se s prihodnjim šolskim letom razširi v višjo gimnazijo.

Vrhiška železnica se bode otvorila dne 23. t. m. Vsa dan bodo vozili trije vlaki. Uprava bode južne železnice.

Knezoškof dr. Jeglič je podaril „Naši straži“ 50 gld., za gradnjo grško-katoliške cerkve sv. Cirila in Metoda v Metliki pa 200 gld.

Ljubljanski kršćanski-socijalci na Brezjah. Preteklo nedeljo so romali slovenski kršćanski socijalci iz Ljubljane na Brezje, kamor sta vozila dva posebna vlaka po 28 voz. Izletnikov je bilo nad 2200, a ko so priromali na Brezje skozi Radovljico, narasla je množica na 6000 oseb. Tudi delavci z Jesenic in Tržiča so prišli s svojima zastavama. Knezoškof dr. Jeglič, ki je to veliko romanje vodil, videl je, da ljstvo slovensko kljub naporom brezverskih elementov ostane Marijino ljudstvo. Pobožno so se te ogromne množice udeleževale svetih opravil, katere je še poveličeval g. nadučitelj Rozman z izborna izšolanim domačim pevskim zborom. Pač čast vrlemu g. nadučitelju, ki razume naše ljudstvo in mu posvečuje tudi svoje proste ure! Po dovršenih opravilih napotila se je velikanska procesija, na čelu ji zastava „Slovensko kršćansko-socijalne zveze“, proti Lescam, odkoder so se izletniki vrnili zopet nazaj v Ljubljano, napojeni z novimi močmi za boj, katerega bode naloga izvojevati kršćanskim socijalcem.

Planinska vest. Dne 10. t. m. otvorila sta Triglavsko kočo na Kredarici odbornika „Slov. plan društva“ gosp. Lindtner in Verovšek in uredila v njej meteorološki opazovalnico. Koča je s svežim provijantom, kakor dobrim vinom in pivom bogato založena. 11. t. m. podala sta se

na vrh Triglava, kateri je še ves z debelim snegom pokrit, samo streha Aljažvega stolpa gleda iz snega. Razgled je bil krasen, tembolj, ker sta bila vsled nagromadenega snega štiri metre nad Triglavom. Hodila sta na Triglav čez Kot in nazaj čez Krmo. Pot čez Krmo je bila na enem kraju jako opasna. Splošno je še po vsem gorovju precej snega.

Državno sodišče je dalo zopet klopoto Italijanom. Zavrnilo je pritožbo tržaškega občinskega sveta proti vladi, ki je določila, da je uničenje izvolitve Nabergojeve nepostavno. Državno sodišče je izreklo, da je obč. zastop nezakonito postopal. Vlada bode morala izvajati konsekvence in preskrbeti Nabrgoju pravice.

Organizacijski shod „Slovenske kršćansko-socijalne zveze“ bode na vsak način jeseni. Tako bode spopolnjena organizacija nepolitičnih slovenskih kršćansko socijalnih društev. „Zveza“ bode skoro povabila vsa ta društva k pristopu. Naj bi do tedaj že vsi odbori kršćansko-socijalnih društev storili sklep, da se morejo vabilu skoro odzvati.

V „Schulvereinsko“ šolo pošljajo svoje otroke v Tržiču „Narodovi pristaši. Nemcem mečejo polena pod noge samo v „Narodu“.

V Vojniku je kršćansko-socijalno politično društvo „Naprej“ iz Celja priredilo preteklo nedeljo važen shod. Ondi se je nekaj slovenskih veljakov radi osebnih nasprotstev zvezalo z Nemci. Vspeh tega je bila izvolitev nemškega župana in prošnja za nemško šolo. Upati je, da so guverniki dr. Dečko, dr. Karlovšek in Drag. Hribar dosegli, da se reši radi osebnosti v Vojniku poražena slovenska čast.

Za dijake je poslal „Klub českých turistů“ odboru „Sloven. plan. društva“ legitimacije za prosta prenočišča v kočah po českih in moravskih planinah. Dobivajo se te legitimacije med 6. in 7. uro v sobi „Slov. plan. društva“, „Narodni Dom“ v Ljubljani.

Šolsko slavnost napravi dne 16. t. m. slovenska dekliška šola družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu v Trstu na šolskem vrtu zvečer ob 6. uri. Nastopne dni bode razstava ročnih del šolskih deklic. Okoličani tržaški, pridite in pogledite kaj je dobra šola!

Glasilo slovenskih goriških drž. in dež. poslancev je že pričelo izhajati. Novemu listu je ime „Gorica“ ter bode izhajal vsak prvi, drugi, tretji in četrti petek v mesecu. Gg. Alfred grof Coronini Cronberg, državni in deželni poslanec. odbornik pol. društva „Sloga“, dr. Ant. Gregorčič, državni in deželni poslanec, predsednik pol. društva „Sloga“, Ivan Berbuč, Janez Lapanja, deželna poslanca, Blazij Grča, Anton Klančič, dr. Aleksij Rojic, deželni poslanci in odborniki polit. društva „Sloga“, Anton Muha, deželni poslanec in namestnik v odboru polit. društva „Sloga“, Janez Dermastia, dr. Alojzij Franko, Josip Mašera, odborniki društva polit. „Sloga“, Lovro Juvančič, Josip Klanjšček, Anton Mozetič, namestniki v odboru društva „Sloga“, pričeli so izdajati list, ker je „Soča“ pričela hoditi svojo pot ter pravijo: „Mi smo bili primorani storiti ta korak v obrambo voditeljev proti napadom. Nikjer na svetu ni velike politične, kamo-li vodeče stranke brez lastnega glasila, samo na Goriškem živeli smo mesece in mesece v zares neverjetnih razmerah, da je javno mnenje delal „Sočin“ lastnik na svojo pest ter da je od njega bila odvisna, rekli bi, osoda naše domače politike. Mi hočemo podajati ljudstvu v svojem listu pravo sliko našega političnega življenja in vtrditi med njim zaupanje v naše delovanje ter tako ojačiti edinost v narodu. Odločno bomo odbijali vsak poskus, rušiti edinost na Goriškem.“

Nedeljski počitek. Kakor lansko leto, sklenili so tudi letos vsi tukajšnji trgovci knjig in papirja imeti svoje prodajalne od 15. julija do vštete 1. septembra ob nedeljah zaprte. Edini H. Meiringer se ni pridružil, ker mu baje žena ne da dopusta. Občinstvo se vljudno prosi, ta humanitetni akt po možnosti uvaževati.

Slovensko politično društvo za Južni Štajar namerava imeti dne 23. julija 1899. popoldne ob 3. uri v prostorih g. Antona Mravljak-a v Vuzevici ob koroški železnici, politično

zborovanje s sledečim vspevom. I. O političnem položaju; govori drž. posl. prof. Robič. II. O deželnem zboru; poroča dež. posl. dr. Ivan Dečko. III. O gospodarskem napredku Slovencev in o ljudskem štetju; govori dež. poslanec dr. Franjo Rosina. IV. Razni nasveti. Slovenski rodoljubi se na to zborovanje vljudno vabijo.

Pevsko društvo „Ljubljana“ priredi veliko narodno veselico na Koslerjevem vrtu v nedeljo dne 16. julija 1899. leta. Sodeluje vojaška godba slav. pešpolka Leopold II., kralj Belgijcev, št. 27. Začetek veselici ob 4. uri popoldne. Vstopnina 20 kr., čast. podporni člani so iste prosti. V slučaju neugodnega vremena vršila se bode veselica dne 23. julija t. l. K mnogobrojni udeležbi vabi najvljudnejše odbor.

Železnica v Rožno dolino. Železniško ministerstvo je dalo koncesijo za navadnotirno krajevno železnico iz Celovca v Rožno dolino.

Župani ajdovskega okraja si bodo osnovali svojo zvezo ter so že izvolili pripravljalni odbor.

Velike vojaške vaje na Koroškem se bodo vršile po teh občinah: Št. Jur (Anabihl), Žrelec, Grabštanj, Trdnja Vas, Kriva Vrba, Čanjše, Gospa Sveta, Št. Martin, Omanje, Št. Peter nad Karnskim gradom, Št. Peter ob Celovcu, Ponfeld, Poreče, Št. Rupert, Št. Tomaž, Vetrinjs in Žihpolje.

„Windisch — schwäbisch“. Če se prav spominjamo, je upravno sodišče prilično odločilo, da je beseda „windisch“ žaljiva in more biti povod sodnemu postopku. A čudno, res le v naši birokratski Avstriji se mi mogoče zdi, da se slavno c. kr. dež. sodišče v Celovcu ne meni za take določbe svojih višjih in piše v svojih „Personsbeschreibung“-ah pod rubriko: „Sprachenkenntnis“ dosledno „windisch“. Vsaj po moji demokratski pameti je predstojnik omenjenega sodišča odgovoren tudi za to, kar v uradne izkaze piše gospod c. kr. kanc. oficijal Nikolaus. Od slednjega, se vé, da ne moremo zahtevati znanja zgodovine; je od „Herrenvolka“, in to pri nas že zadostuje, da je sposoben za vsaktero c. kr. službo med „Minderwertige“. Pač pa bi smeli pri vsi svoji slovenski ponižnosti pričakovati od c. kr. avstrijskega uradnika, ki spada med 10.000 „višjih“ in mu najstrožje nemško mišljenje ne bi moglo zakriti slovenskega imena in pokolenja, da vé toliko avstrijske zgodovine, da nazivanje „windisch“ niti toliko ni opravičeno, kakor — „schwäbisch“. A zdi se, da je v sedanji dobi „Bolj lepših — Vlčkov“ vsestranska nepristranost tudi nekterim sodnijam — „wurf“. Toraj vračujmo „zob za zob“ in pišimo tudi Slovenci namesto deutsch — „schwäbisch“. Sigurno se bo naš justični aparat potem pomaknil za en zob naprej, in morebiti zvé tudi sl. c. kr. dež. sodišče v „wurzelchaft“ nemškem Celovcu doli z Dunaja, da naj c. kr. uradi izvolijo biti vsaj toliko nepristranski, da ljudi, ki niso od „Herrenvolka“ in jim sedanja nemška (švabska?) kultura kar noče v trdo glavo, — ne pitajo s psokvami. Ergo, windisch — schwäbisch!

Iz Kranja. Vrtni koncert z domžalsko godbo in razsvetljavo vrši se v Kranju dne 16. julija t. l. Začetek ob 3. uri popoldne. Polovica blagohotne vstopnine se odda za dijaško kuhinjo c. kr. gimnazije v Kranju. Za prav mnogobrojni obisk prosi „Restavracija pri Kroni“.

Slovenščina pri vojakihi. Pri zadnjih vajah v Mariboru je bilo kakih 500 Slovencev, peščica Nemcev in okoli 30 Italijanov. Častnik je govoril vojacom nemški in laški, slovenski pa ni črhnil niti besedice, in vender je bilo slovenskih vojakov okoli 500! To je drastično, kako se prezira v Avstriji Slovence, menda le zato, ker so preveč udani in ker so najboljši vojaki.

Iz Maribora. Občni zbor „Slovenskega bralnega in pevskega društva „Maribor“, izvolil si je naslednji odbor: Dr. R. Pipuš, odvetnik predsednikom; Iv. Gosar, akad. slikar, podpredsednikom; J. Košar, tajnik; J. Povek, blagajnik, N. Berme, J. Rebol, odbornika.

Vožnja po Ljubljani. Od nedelje 9. t. m. vozi čoln pri ugodnem vremenu vsako nedeljo in praznik. Odhod iz Ljubljane ob 6. uri zjutraj Vožnja v Preserje in nazaj stane 40 kr. Izletniki in romarji na žalostno goro dobe tudi vsak

drug dan čoln, ako se zglasijo pri brodarskem klubu v Preserju.

Novo društvo kršč. soc. delavcev se bode jutri osnovalo za Presko, Smladnik in Soro. Osnovnega shoda se udeležijo iz Ljubljane odpodslanstvo „Slovenske kršč. soc. zveze“.

Umor v železniškem kupeju. Brat tukajšnjega profesorja Hallade, Zeno Hallada, je obiskal dne 8. t. m. v Treibachu svojo nevesto ter se je po obisku peljal v Beljak, kjer je bil sodni pristav. V železniški kupej, v katerem se je vozil, prišla sta dva moška, ki sta ga med vožnjo napadla, ranila in vrgla skozi vrata v osojsko jezero. Hallada je plaval 30 metrov daleč potem je pa obtičal v bičevju do glave v vodi. Ondi je prebil celo noč, še-le drugo jutro ga je našel neki veleposestnik, kateremu je opisal morilca, potem pa je umrl. Hallada je bil preiskovalni sodnik pri okrožnem sodišču v Beljaku, zato je umorjeni skoro gotovo žrtev maščevanja, ker ga morilec ni oropal. Umor vsled maščevanja pa je skoro izključen, ker je Hallada v svojih zadnjih trenutkih povedal, da morilca ni nikdar prej videl. Nekateri spravljajo ta slučaj v isto vrsto s slučajem Marte Stoisser, ki je bila umorjena na celovškem polju, ter sumijo, da je pri obeh slučajih morilec ista osoba.

Razmere v laškem taboru so pričele po stajati v Istri kritične. V Pazinu so znani voditelji lahonske stranke ustanovili neki konzorcij, s katerim so hoteli monopolizirati vso razprodajo pridelkov iz okolice. A laški kmetje postali so nezaupni proti tem svojim osrečevalcem. Prišlo je na zbor mnogo kmetov, a ti so z burnimi protesti odklonili nadaljne umešavanje slavni „signorov“ v njihove zadeve in sicer tako krepko, da so padale pesti po glavah lahonskih prvakov. Znani prvak Venier je bežal skozi okno. Vsled tega so v Piranu župan in štirje odborniki odstopili. Daleč so prišli gospodje v laškem taboru s svojo hujskajočo politiko. Ljudstvo se obrača proti njim in laški kmetje hodijo k Laginji prosit, naj jim snuje posojilnice.

Goriškemu županu dr. Venuttiju se majo tla, ker je šel pozdravit kardinala Missio. Za naslednika, ako se kriza drugače ne poravnava, se imenuje dr. Alpi.

Gornja Radgona, 10. julija. Kakor sta poročala „Domovina“ in „Slov. Gospodar“ so priredili pretečeno nedeljo tukajšnji tamburaški koncert na vrtu gospoda Osojnika, kateri se je prav dobro obnesel. Zbralo se je veliko število odličnega, kakor tudi priprostega ljudstva, tako da so bili vsi prostori zasedeni. Saj je tudi potrebno, da posebno ob slovensko-nemških mejah, kjer nam preti poplav nemčurskega morja, složno delujemo v prid naše domovine. Pozdravil je goste gospod Čirič v imenu tamburašev z izvrstnim govorom, o pomenu društva sv. Cirila in Metoda. Čisti dobiček namreč je bil namenjen družbi sv. Cirila in Metoda in siromakom župnije sv. Petra. Tamburaši so svojo nalogo častno izvršili, kar bi se še lahko podvojilo, ako bi bil zbor močnejši. Tudi moški kakor mešani pevski zbor sta zapela več lepih narodnih pesmi. V obrazu vsacega je bilo videti navdušenje za lepo narodno stvar, in želeli bi bilo, da se po tem prvem koncertu zopet kmalu kaj sličnega in še z večjimi uspehi priredi.

Dodatna davščina na sladkor in sladorne izdelke. Glasom naznanila finančnega ministerstva je pričakovati, da se ves repni sladkor, ki je že v prosti promet prešel in se bode kot tak nahajal ali v sladkornatemu blagu (tudi negotovih izdelkih), kakor: v sladkorčkih, oslajenem sadju, čokoladi in drugem kakao v sebi imajočem blagu, ter v likerjih, dne 1. avgusta 1899 zalogo sladkorja kot tacega ali v zgoraj navedenem, dodatni davščini podvrženem sladkornatemu blagu, mora prijaviti to zalogo, in sicer posamezno, ne oziraje se na to, ali jo hrani v svojih lastnih ali tujih prostorih, ter v prijavi navesti tudi hranilni kraj in prostor. Te prijave morajo se vložiti v dvojnem izdatku tekom 1. do vštetega 3. avgusta 1899 po predpisanem vzorcu in brez izjeme pri onem oddelku finančne straže, v čegar okolišju se nahaja prostor, kjer se hrani sladkor, odnosno sladkornato blago,

Golice za te prijave dobivale se bodo pravočasno in brezplačno pri pristojnem oddelku finančne straže kakor tudi pri vseh c. kr. glavnih in drugih davkarijah na Kranjskem. Sladkor se bode vsled novih določil nagodbe podražil na 50 kr. kilo.

V ljubljanskem občinskem svetu se je ugodilo prošnji komende nemškega viteškega reda za parcelacijo Mirja v 170 parcel. Sredi parcel bode zgradil red 12 metrov široko cesto. — Deželna vlada je povprašala glede prispevka za gradnjo železnega mostu s kamenitimi podstavci namestu dosedanega šentjakevskega mostu. Stroški so proračunjeni na 70.000 gld. Vlada bi dala 42.000 gld. občina pa 28.000 gld. Sklenilo se je dati 10.000 gld., ko se prične most graditi. — Na voglu Kolodvorskih in Prečnih ulic se bode zgradila „Ljudska kopel“ s proračunjenimi stroški 17.366 gld. Prihodnji teden ima občinski svet seje v torek, sredo in četrtek, potem se pa prično dvamesečne počitnice.

Duhovne vaje za duhovne ljubljanske škofije bodo prve od 21. do 25. avgusta, druge pa od 28. avgusta do 1. septembra.

Matura na ljubljanski gimnaziji se je slabo obnesla. Med 33. maturanti 5 odličnjakov, 6 propadlih za 2 meseca in 8 za celo leto — to so nezdane razmere. Kje je vzrok?

Izlet v Kamnik napravijo jutri abiturijenti in abiturijentje ljubljanske pripravnice. Kdo bi jim ne privoščil, če je vsem prav? Mi bi še celo goscipam na pripravnici privoščili, da bi smeje, preden so zrele za „prsto zabavo“, imeti ob nedeljah skupno božjo službo in na sv. Telesa dan iti za procesijo. Čemu je svet za plankan samo v Ljubljani?

Kap je zadela v Milstadt g. Alojzija Deklejvo, c. kr. sodnega tajnika v Mariboru. Star je bil še-le 37 let.

Prvi zvezek „Glasbene Zore“ izide proti koncu tekočega meseca, ker se mora čakati na kliše z naslovom za zavitek listu, kateri se je naročil na Dunaju še le sedaj, ko se je poslednji čas oglasilo dovoljno število naročnikov, tako da je s tem zagotovljeno izhajanje lista. Drugi zvezki pa bodo potem izhajali redno dne 16. vsacega meseca. Ko to javljam velečastitim g. naročnikom, prosim ob enem vse one, kateri se še nameravajo na „Glasbeno Zoro“ naročiti, da se blagovole podvize, ker po izidu prvega zvezka bi se jim morda ne moglo ustreči, ker se bo tiskalo le malo število zvezkov nad število namerenovanih. Z odličnim spoštovanjem Fr. Gerbič, izdajatelj „Glasbene Zore“.

Za „Našo Stražo“: Seebacher Jak., župnik v Opačah, 1 gld. Jan. Ogriz, v Kapli pri Dravi, 3 gld. 50 kr. v imenu vesele družbe.

Najnovejše vesti.

Za slogo. Danes došla „Domovina“ opetovano priporočila velik shod obmejnih Slovencev, ki naj se izreče, kaj bi bilo za naš narod pravično in pametno. Vršil naj bi se zunaj kranjskih preprirov, n. pr. v Rimskih Toplicah ali kjer si že bodi. K temu shodu naj bi ne prišli samo slov. poslanci, ali zastopniki obeh prepriročajih strank na Kranjskem, nego vsi oni možje, ki čutijo ter bi radi delali za narod.

Na Goriškem je izstopilo 11 odbornikov „Sloge“, ker nočejo skupaj sedeti z dr. Tumo, in 8 deželnih poslancev zahteva v „Gorici“, da naj dr. Tuma odloži deželno odborništvo. Prav tako! Cesar Jožef je rekel: „Ordnung und Religion muss sein!“

Thun je baje izjavil, da ne bode prej uredil jezikovnega vprašanja, predno ne doseže sporazumljenja z Nemci. Moder mož!

Razne stvari.

Redovnik Flamidien, ki je po trditvi židovskih časopisov oskrnil in umoril nekega svojega učenca, je bil oproščen. Socijalni demokratje, ti veliki ljubitelji resnice, so vsled tega razbijali po Lillu.

Plemenita kraljica. Kraljica regentinja v Španiji Kristina je milijon peset iz svoje civilne liste prepustila v korist državni blagajnici.

Električna razsvetljava v Como, katero je ljubljanski občinski svet hotel poslati ogledat inženirja Ciuho, je popolnoma pogorela.

Brzojavne dopisnice in pisma. Trgovinska komora na Dunaju je sklenila v zadnji seji, da se obrne do poštni uprave radi uvedanja brzajavnih dopisnic in pisem, ki bi se izročala poštnim nabiralnikom kakor navadna pisma, potem pa brzajavnim potom sporočala bivališču adresatov, katerim bi se zopet dostavila v obliki pisma, odnosno dopisnice. Profesor Hermann, znani izumitelj dopisnic, je izumil tudi to novo prometno sredstvo. Dunajska trgovinska komora je prepričana o veliki važnosti in bodočnosti te iznajdbe.

Trgovsko ministerstvo je predružačilo vo ilni red za trgovske in obrtne zbornice.

Zidovsko časnikarstvo „avstrijske žurnalistične družbe“ prinaša na leto samo 346.313 gld. čistega dobička. Koliko goldinarjev so utaknili vmes krščanski možje, krščanske žene, ki kupujejo od židov, za sramotenje vsega, kar jim je drago in sveto, ali bi jim vsaj imelo biti!

„Il pane quotidiano“ (vsakdanji kruh) se nazivlje začetkom l. 1898. v Livorni na Laškem ustanovljeni zavod, kateri ima namen, lajšati najgorjo bedo s tem, da bo vsakemu, kdor se bo prigljal, dal zastonj toliko kruha, da se ga bo do sitega najedel. Razdeljuje se pa tako, da lakoto trpečim niti na misel ne pride, da bi bila to miloščina. Iz letnega društvenega poročila posnemamo te-le podrobnosti: Kruh se deli v jedilnici, kjer so priproste pa čiste mize in stoli. Vsake četrti ure vstopi tu določeno število ljudi, katerim mora službeno osebje prijazno, uljudno postreči. Normalna porcija za otroke je 150, za odrasle 250 g kruha. Kdor hoče več, dobi še drugo porcijo. Kdor bi pa hotel odnesti še tako majhen košček, bi bil kaznovan, da ne bi smel nekaj časa hoditi jest. Jedilnica je odprta dve uri dopoldne, dve popoldne. Natančni izkaz obiskovalcev je vsak dan: 250 ženskih, 200 moških in 150 otrok. Skupaj torej 600 oseb. „Berači s poklicem“ ne zahajajo tja. — V prvi polovici l. 1898. so razdali 20.750 kg kruha 119.520 osebam. Prvih deset mesecev je bilo 11.232 lir stroškov, od teh 8473 lir za kruh, drugo za najemnino in pod. Zavod stoji na dobri finančni podlagi in je popolnoma zaseben in denarna svota, s katero razpolaga, je bila nabrana s prostovoljnimi doneski.

V Upici na Češkem je poslal župan policaja k nekemu občanu, ki mu je bil dolžan — 1 krajcar. Vestni policaji. — V Opavi na Šleskem ukazujejo policaji, da naj so ob nedeljah in praznikih avtomati obrnjeni v zid, ker se mora varovati nedeljski počitek.

Pet tisoč peticij je bilo v letošnjem zasedanju češkega deželnega zbora podanih. Čehi imajo veliko potreb. Drugo vprašanje pa je, če bodo to vse dobili, česar potrebujejo.

V Ameriko se je izselilo lani 91.989 avstro-ogrskih podložnikov, za 4000 več nego l. 1897. Tudi znak domačega blagostanja.

Javne tržnice.

Tržnice se ločijo v velike in male. V velikih tržnicah se blago in živila nabirajo iz daljnih krajev v velikih množinah. Mesta s sto in sto tisoči prebivalcev potrebujejo take centrale, ki oddaja polagoma svoje blago v male tržnice, stoječe na raznih krajih mesta. Umevno je, da takih tržnic v Ljubljani ne potrebujemo. Pri nas se pripeljejo živila iz najbližje okolice mesta vsaki dan, sicer imamo tudi dvakrat na teden tržni dan, a brez posebnega vpliva na tržne razmere. Ako tedaj govorimo pri nas o potrebi tržnih lop, ne menimo družega, nego da 1.) spravimo naš vsakdanji trg z živili pod varno streho, 2.) olajšujemo promet prodajalcev s kupovalci, 3.) varujemo blago poškodovanja, 4.) omogočimo slednjič redno in pravilno nadzorstvo o kvaliteti in kvantiteti prodanih živil. Uprava tako vrejene tržnice ne potrebuje veliko osebja. Treba je le nekaj delavcev, ki snajžijo prostore, nekaj javnih organov za vzdrževanje reda in za preiskavanje živil in tržnega nadzornika, čegar naloga bodi, odkazovati prostore,

otvarjati in zapirati tržnico ter nadzorovati tehtnice in mere, če kažejo pravilno ali ne. Osojba bi v Ljubljani ne bilo treba veliko, ker nekateri organi že itak na trgu poslujejo.

Glavna stvar pri napravi tržnice je pa rentabiliteta, vprašanje, če se bo tako podjetje obrestovalo, ker najemnina za posamezne tržne prostore ne bi smela biti visoka. V to je treba prostora, ki bi se dal z ne prevelikimi stroški kanalizovati, v sredi mesta in s pripravnimi dohodi. Stavba mora biti solidna, opustiti je vsako potrato in gledati je le na to, da poslopje zdrži in ne potrebuje posebnih pogostnih popravil. Železna konstrukcija ni pripravna. Po zimi so taki prostori premrzli, po letu pregorki. Najugodnejši je priprost, debel zid. Tržnica potrebuje veliko svetlobe, toda ta mora prihajati skoraj izključljivo od severa, ventilacija mora biti obilna v zgornjih delih, spodaj ne sme nadlegovati prepil. Tržnica mora biti tako prostorna, da zadostuje vsem potrebam, ne samo za sedaj, ampak tudi za prihodnji razvoj mesta.

Tržnica bodi razdeljena v podolgaste in povprečne hodnike. Posamezne prostore prodajalcev delé železne ograje različne visokosti. Istotako bodi prostor razdeljen na dele po 2—4 m². Posebne jame za odpadke, kanalizacijo, vodovod, razsvetljavo, vse to se mora skrbno vrediti. Poleg prodajalnih prostorov potrebuje vrejena tržnica prostorov za pisarno upravištva, za policijo, za preiskavanje živil in stranišča. Mala gostilna v tržnici ustreza gotovo občinstvu. Hladilni prostori se narede v kleti, in se ob enem dotični stroji lahko uporabljajo za napravo umetnega ledu, kadar treba.

Kako velika bi bila tedaj tržnica v Ljubljani? Strokovnjaki so izračunali, da pride v mestih s 30—50.000 prebivalci poprek 30 m² na 1000 ljudi, torej za Ljubljano treba 1500 m².

Po sedanjih skušnjah stane taka stavba s hladilnim prostorom v obsegu 300 m² okroglih 200.000 gld. Stroški za vzdrževanje hladilnih prostorov znašajo okoli 8000 gld. na leto. Najemnino bi treba bilo plačevati od kvadratnega metra v rokih. Ako proračunimo stroške, spoznamo, da potrebujemo 10.000 gld. za obrestovanje in amortizacijo glavnice, 8000 gld. za vzdrževanje hladilnih prostorov, 5000 gld. bi stala režija in osobe, skupaj tedaj 23.000 gld. Dohodki bi bili od hladilnih prostorov 40 gld. za kvadratni meter na leto, tedaj bi znašali 12.000 gld. Za prodajalni prostor 1000 m² po 5 kr. na dan: 28.000 gld. Če se pa uvede umetna naprava kristalnega ledu, se dohodki zvišajo, tako da bi bil prodajalni prostor lahko ceneji in rentabiliteta bolj ugodna. Podrobna statistika mora seveda izračunati, ali bi se po sedanjem in prihodnjem stanju obrta in trgovine v Ljubljani ti prostori tudi oddali.

Da tržnice potrebujemo, tega nihče tajiti ne more. Le en pogled na naše sedanje tržne razmere nam zadostuje. Čutita pa potrebo v prvi vrsti gospodinja in posel pri nakupovanju pod milim nebom v slabem vremenu. Kupovalka ne ve, kaj bi držala v roki: blago, dežnik ali obleko. Koliko škode se dela, ki bi se ne naredila, ako bi bil trg pod streho! Po zimi je sicer meso sveže, a prodajalec zmrzuje na prostem, zavrt v kuhanovino 4—5 ur, kupec hiti, da prej pride na gorko. Ni šala, v snegu in mrazu spravljati blago in štante na trg, snažiti prostor in odkopavati sneg, in s trga zopet spravljati, kar treba, nazaj v klavnico. Po letu so sicer razmere za prodajalca ugodne, a blago trpi nezno. Rano v jutru pride meso na trg, je izpostavljeno vsem neprilikom vročine, muh, prahu itd. Neprodani ostanki romajo zopet v ledenico, a kakšna je ledenica, kakšen je led, ki se dobiva v ledenici, sosebno v letih, ko po manjkuje ledu? Pripelje se od kod iz bližnjih mlak, le da je led. Temperatura v teh prostorih je sicer hladna, a zrak je pokvarjen, ker ni ventilacije. Da se tako meso že na potu od trga do klavnice pokvari, je umevno, še bolj pa, če leži na takem ledu, in se prevaža zopet iz klavnice na trg. Iste prizore nahajamo na trgih za ribe in zelenjad, kuretino, maslo itd.

Ti nedostatki se dajo le odpraviti, ako se prodaja centralizuje in nadzoruje v tržnicah. V

hladilnih prostorih tržnice ima zrak 2—4°C, prostor je oddeljen v posamezne celice, enako kakor prodajalni prostor zgoraj, zrak se vedno potom izdatne ventilacije premenjava. Blago leži prosto razprostrto, in nadzorovalni organi se skozi železne mreže in ograje lahko o snažnosti prepričajo. Na ta način se meso lahko sveže ohrani 2 tedna in še dlje. Ni treba pojasnjevati prednostij tacih prostorov bodisi za občinstvo, bodisi za mesarje. Kar pa preostaja sile, ki se potrebuje za napravo hladnega zraka, uporabi se lahko za napravo umetnega ledu. Količeka pomena je čisti kristalni led za obrt in trgovino, za vsakdanje domače potrebe, čutimo posebno v letih, ko za dragi denar ni dobiti ledu. S tem bi si občina gotovo odprla izdaten vir v pomnožitev dohodkov tržnice.

Sedaj pa še nekaj besedij sosebno glede mesarskega obrta. Ako se ustanove tržnice, razdeli se obrt v dva dela: klavce in prodajalce mesa. Kdor v veliki množini kolje, izrablja lože ostale snovi, kakor kožo, kosti, loj itd., stopi v zvezo z zunanjimi trgovci in lahko konkurira. Sedaj morajo posamezniki prodajati svoje blago, in sicer takoj, drugače se jim pokvari, ker se jim ne splača za malo množino imeti veliko stroškov pri prevažanju itd. Istotako bi se režija pri nakupovanju klavnine živine za posameznika znižala, kajti skoraj vsak mesar mora dan danes imeti svoj voz in konja, čeravno zakolje morebiti samo 1—2 vola na teden. V prihodnje bi mu vse klavec preskrbel in bi se ceneje izhajalo, kajti v toliki množini je režija manjša. Tudi bi bilo mogoče misliti na to, kar imajo že druge dežele, n. pr. Koroška, da bi se pri Ljubljani živina pitala in bi se dobro pitana živina prodajala. Tovarna za špirit, malc in drože bi dajala potrebne snovi za pitanje, žival se zredi v 6—7 tednih in se lahko z izdatnim dobičkom proda. Na ta način bi se tudi prodaja in kupovanje centralizirali, in nemogoče ni, da bi mesarska zadruga, ki izvrstno stoji, vse to vzela v roke. Vsaj govori se lahko o tem. Da je kaj takega mogoče, vidimo dandanes pri prodaji prašičev, ki se oddajajo že zaklani in osnaženi tovarnam za salame, sušilec mesa in na vnanje konsumente. Zakaj bi kaj takega bilo nemogoče pri goveji živini?

Del mesarskega obrta je tudi prodaja divjačine. Kako težko se dobi dandanes divjačina za posameznika, in kako drago! Ako bi imel prodajalec dobro vrejeno prodajalnico s potrebnimi pripomočki, bi se ta obrt bolj razvil, občinstvo bi dobivalo ceno in dobro divjačino, naši zajci in srne bi ne romali v druge dežele, kakor se sedaj godi, ker jih tu ni mogoče razpečati in — ohranjati.

Iste razmere veljajo za ribji trg. Sedaj vegetira ta prodaja po imenu na tako zvanem ribjem trgu. Prodaja morskih rib, kakor v drugih mestih, razun polivke (štokša) pa še komaj eksistira v Ljubljani. Kako drago plačujemo to blago, naj zadostuje dejstvo, da v Gradcu mnogo ceneje dobiva občinstvo morske ribe, ko pri nas v Ljubljani, kjer smo blizo Trsta. To tudi velja za ribe sladkih voda.

Ljubljana slovi zaradi lepe zelenjadi, ki se tu prodaja. Koliko bi bolj cvetela ta trgovina v vrejenih prostorih! Naš sadni trg, v bližini južne Vipave, bi lahko kazal, kaj premore naša dežela, in umna sadjereja bi gotovo pripomogla, da bi se dobivalo sadje ceneje. To pa bo le mogoče, ako bo prilika ugodna, kupovati na vrejenem prostoru, kjer bo mogel prodajalec svoje blago ukusno razložiti in sveže ohraniti.

Toliko v glavnih potezah o tržnici. S tem seveda nimamo namena dajati kakih svetov slavnemu občinskemu svetu ljubljanskemu, ali ga podučevati. Vrstice namenjene so širšemu občinstvu, da spozna vravnavo take tržnice. Gotovo se pa da tudi navesti proti tržnicam važnih ugovorov, in dobro bi bilo, da bi se tudi z nasprotnega stališča stvar vsestransko pojasnila. Le na tak način pridemo po stvarnem in — mirnem premotrivanju razlogov do sporazumljenja, kar je v vsaki javni upravi neobhodno potreba.

Izjava.

Podpisani smo bili na zadnjem občnem zboru „mestne korporacije“ voljeni v odbor za sestavo pravil o gospodarstvu korporacijskega premoženja. Skupno z ostalimi člani tega odbora, zavezali smo se, poverjeno nam nalogo ob določenem času izvršiti. Po skupnem posvetovanju delavnih članov dovršili smo podoben načrt pravočasno z namenom, da ga predložimo zopet občnemu zboru v odobrenje, na to pa c. kr. vladi v potrjenju. Ker pa smo hoteli svoj izdelek po najkrajšem potu oživotvoriti, obrnili smo se na bližnjega pravnika, da bi kot krajevni in strokovni veščak stvar uredil, ter pospešil do končnega cilja. Razne pomisleke nekaterih odborovih članov proti temu izpodbil je razlog, da bode g. pravnik brezplačno zadevo uredil. — Premočno reduciranje naših predlogov od strani g. pravnika sililo nas je, da se še enkrat sestanemo skupno z g. pravnikom, da on utemelji svoje nazore. Razun abstinentov bili smo odborovi člani v večini navzočni in se z izvajanji g. pravnika toliko vjemali, da hočemo uvaževati njegove predloge z apelom na občni zbor, vsekako pa da potrebujemo širših informacij glede pravnega razmerja med korporacijo in občino, ter da hočemo stvar še enkrat v tem odboru obravnavati. V ta namen pa smo določili termin g. pravniku za prepis njegovega elaborata. Ta termin je vže davno potekel, a stvar še ni rešena kljub temu, da je že volitev novega odbora razpisana, ter se za kulisami dela proti vsakršnim pravilom na odgovornost delavnih članov odbora za sestavo pravil. Z ozirom na to izjavljamo tem potom svoj izstop iz omenjenega odbora s pridržkom, da na prihodnjem občnem zboru opravičimo svoje referate kot pooblaščeneci v to svrhu voljeni od interesentov.

Svoj izstop utemeljujemo s sledečimi razlogi:

- 1). Predsednik odbora za sestavo pravil in v svrhu korekture o pravnih stvareh naprošeni pravnik odrekata občnemu zboru kompetenco nadzorstva nad upravnim odborom in njega razpustitvijo, mi smo nasprotno za najširšo eksekutivno kolikor jo njemu določajo pravila in dopušča zakon.
- 2). Omenjena gg. zagovarjata rahlo dotiko z občino, mi smo za popolno avtomijo korporacije v okvirju zakona.
- 3). Mi varujemo celokupno korporacijsko posest, g. pravnik pa, ki je slučajno tudi posestnik interesent zadevnega premoženja, podpisal je pred 3. leti ulogo na deželni odbor, v kateri se zahteva razlastitev znatnega dela premoženja iste uprave. Tako je storila tudi večina odborovih abstinentov, dasi danes drugače govore.
- 4). Mi uravnavamo predpogoje za veljavno in pravočasno volitev točno po odmerjenem času, oni pa zavlačujejo brez uzroka konečno rešitev poverjene nam naloge, ali pa odrekajo sodelovanje — in to se nam zdi tendenciozno.

Mi ostanemo dosledni pri vzprejetem načrtu pravil, a ne prevzamemo nikake odgovornosti za nedoslednost svojih tovarišev.

V Kamniku, dne 11. julija 1899.

Valentin Benkovič.

Leopold Zoré.

Anton Pintar.

Andrej Albreht.

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so poslali: G. dr. Juro Hrašovec, advokat v Celju, 1 gld. 05 kr. — Kovačev Matjaž Krabonoš 1 gld. 50 kr. — Slavna Posojilnica v Celju letne podpore 50 gld. in za novo slovensko šolo na Muti 100 gld. — Č. g. Fran Zdošek, župnik pri Sv. Jerneju pri Ločah, 4 gld., katere je volil pok. mladenič Anton Marguč. — G. Ivan Rožman v Konjicah nabral na prijateljskem večeru na čast slovenskega skladatelja Vek. Vavpotiča in slovenskega rodoljuba J. Puklna 7 gld. — Č. g. Andrej Keček, kapelan na Muti, nabral za mutsko šolo 25 gld. 50 kr., in sicer na instalaciji č. gg. Franca Klepača, župnika pri Sv. Ožbaltu, in Franca Hurta, župnika na Muti, 14 gld. 50 kr., potem so darovali č. g. Jurij Bezenšek, župnik v Čadramu 1 gld. ter č. g. Matija Škorjanec, župnik pri Sv. Florijanu ob Boču, in g. dr. Franc Jankovič

in njegova soproga 10 gld. — G. Fran Rudolf, gostilničar v Črnem Vrhu, 50 kr. — Namesto kresa pred praznikom sv. Cirila in Metoda N. z N. 10 gld. — Č. g. Fr. Sal. Gomilšek, kapelan v Jarenini, nabral za mutsko šolo med duhovniki na pastoralni konferenci v Jarenini 7 gld. — G. Martin Kocbek, c. kr. notar v Marenbergu, ob selitvi v Konjice iz nabiralnika 5 gld. 80 kr. — Č. g. Andrej Šimenc, župnik v Št. Lovrencu, 5 gld. — Č. g. Mihael Sajè, župnik v Štangi, 80 kr. — Podružnica za Bled in okolico 50 gld. — G. Ivan Perdan, veletržec v Ljubljani, čd. Ciril-Methodovih vžigalic zopet 200 gld. — Č. g. Jožef Novak, kapelan v Metliki, v dober namen na čast slovenskima blagovestnikoma 5 gld. — G. Josip Vrtovec, krčmar v Vel. Žabljah, iz Vrtovčevega nabiralnika 1 gld. 20 kr. in iz Koslavovega 12 1/2 kr. — Č. g. Ivan Sakser, župnik v Hotedrsici, 2 gld. — Slavna »Narodna tiskarna« v Ljubljani 50 gld. — Podružnica v Ljutomeru 8 gld. kot preostanek kresa. — Č. g. J. Tiringar, kapelan v Predloki v Istri, nabral 5 gld., katere so darovali v proslavo sv. Cirila in Metoda: č. g. župnik Jos. Sancin 1 gld. 50 kr., Mimica Sancin, Lena Rechberger, Dragotin in Marija Šiškovič po 50 kr., Josip Koblar in Antonija Herzog po 10 kr. in nabiratelj 1 gld. 30 kr. — Rajhenburški Harambaša nabral med ondodnimi rodoljubi za godovno darilce sv. blagovestnikoma 17 gld. — Č. g. Martin Medved, kapelan v Slov. Bistriji nabral pri veselici v Polčanah 6 gld. — Moška podružnica v Kranju 60 gld. — Za mutsko šolo so darovali na pastoralni konferenci v Marenbergu zbrani duhovniki 10 gld. in sicer čd. gg.: Jurij Žmavc 4 k., Andr. Keček 3 k., Avg. Hecl, Franc Klepač, Rud. Raketelj, Fr. Hurt, Mat. Tertinek po 2 k. in Mart. Stolz, Fr. Mandelček, Jos. Somrek po 1 k. — Prisrčna hvala vsem darovalcem. Pri tej priliki posebno priporočamo izvrstne vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda Nobena slovenska hiša ne hodi brez teh vžigalic; tirjajmo jih po vseh prodajalnicah!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani.

Tinktura zoper kurja očesa

gotovo najboljšo sredstvo
za hitro odpravo kurjih očeš, trde kože itd.

Stekleničica z rabilnim navodom 25 kr.

Dobiva se v (60-5)

deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj“
M. Leustk-a v Ljubljani.

Janko Klopčič

urar v Ljubljani, Prešernove ulice št. 4.

Priporoča

Nikelnaste, jeklene, srebrne, Tula, ameriške, zlate ure. Stenske ure. Ure z nihalom. Salonske ure. Pisarniške ure. Raznovidne lične izdelane budilke. Srebrne, Tula, amer. plaque, novo-zlate, fine 14kar, zlate verižice, zapetnice, prstani, uhani, zapone, priklepki, gumbi za manšete in srajce, igle za kravate iz granatov. Razne stvari iz Kina srebra. Prstani in uhani z dijamanti in briljanti. Specialitete vsake vrste v zalogi.

Nikjer se ne kupuje ceneje.

Popravila zanesljivo, točno in cenó!

21 (48-44)

Kuverte s firmo

priporoča

J. Blasnikova tiskarna.

„Slovenski List“ se prodaja v Brusovi (Štefotovi) prodajalnici pred Škofijo. Posamezna številka 7 kr.

Cerkvena mizarska dela.

Podpisane izdelujem zlasti **cerkvene klopi**, **spovednice**, **okna**, **vrata** in **klečalnike** po vzorcih in lastnem načrtu ter se za taka dela priporočam čast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom. Zagotovim izvrstno delo in nizke cene. Že desetim cerkvam sem izdelal klopi v največjo zadovoljnost.

Da je moje delo res trdno in lepo, spričujejo klopi po farnih cerkvah v Dobu, Radomljah, na Rovu, Brdu, Goričici, v Moravčah, Pečah, Komendi, pri Sv. Jurju pri Kranju in v novi cerkvi v Vodichah, pa spovednica na Holmcu.

Ravno sedaj izdelavam cerkvene klopi za farno cerkev v Čemšenik.

Postavljanje novih klopij v cerkvi traja le 5 do 6 dni.

Josip Stupica na Viru,

48 (41-15)

pošta Domžale.

Gabr. Piccoli,

lekarnar „pri angelu“,

dvorni založnik

Nj. svetosti papeža Leona XIII.

v Ljubljani,

Dunajska cesta.

Brezje na Sp. Štajerskem, 14. nov. 1898.

Vaše blagorodje!

Ker smo se že velikokrat prepričali, da je ta Vaša tinktura za želodec, katero je rabila že cela moja hiša z najboljšim uspehom, res najboljšo sredstvo zoper želodčne in tudi mnoge druge bolezni, se vam iskreno zahvaljujem. Pa tudi gospodu, kateri me je na to izvrstno tinkturo opozoril, sem hvaležen.

To potrjujem s tem, da vam izrečem svojo najiskrenejšo zahvalo v imenu cele moje družine ter vas uljudno prosim, da mi pošljete zopet jedno škatlico tinkture za želodec z 12 terimi stekleničicami in jeden lonček Glicerim Crème.

S spoštovanjem

Tomaž Dobek,

Posljite mi s poštним povzetjem pod spodaj stoječim napisom 24 stekleničic izvrstne »želodčne esence«, ki se rabi z najboljšim uspehom.

Jožef Černko, župnik,
Vuhred. — Štajarsko.

Posljite mi s poštним povzetjem 12 steklenic Vaše želodčne tinkture. Naš g. župnik Belec jo vsakemu bolehnemu prav gorko priporočajo in skoraj vsaki, ki jo rabi, se jako pohvalno o nji izrazi.

S spoštovanjem

Ivana Vidas

pri Sv. Martinu, p. Sv. Nedelja,
S. Domenica d'Albona, Istria

Ignacij Čamernik

kamnosek,

v Ljubljani, Poljske ulice 28.

Priporoča se prečastiti duhovščini za vsa

kamnoseška cerkvena dela

oltarjev, prižnic, obhajilnih miz i. t. d.

Ima tudi lepo zalogo raznovrstnih 35 (14-14)

nagrobni spomenikov

preskrbljuje na željo cele rakve.

Priporoča se tudi stavbinskim mojstrom in hišnim posestnikom za vsa stavbina dela iz trdega kraškega kamna, kat- ra točno, solidno in po nizkih cenah napravi.

Brezplačno izdeluje narise, napravlja obrise za cerkvena in stavbina dela.

Najnovjše! Najnovjše!
istotako trdni, kakor kamen, po najnižjih cenah.

Slovenci!

Pristopajte

k

„Naši straži“!

VIZITNICE

priporoča

J. Blasnikova tiskarna.

Delavnica kleparskih, ključarskih, kovinotiskarskih,
stavbenih in galanterijskih del.

ANTON BELEC

Št. Vid nad Ljubljano

izdeluje in ima v zalogi **cerkvene svetilnice** ali **stalnice**, dve po: iz kositarja 12, 15, 18, 20 gld., iz medenine 22, 24, 28, 32 gld., iz tompaka 40, 50 gld.; **obhajilne svetilnice** iz kositarja po 2 gld., iz medenine po 5, 8, 10 gld.; **puščice** z zvočki za pobiranje miloščin, iz kositarja po gld. 1-50, iz medenine po 5 gld.; **štedilna železna ognjišča**, vsa železna in tudi razna za vzdiranje

Pokrivanje in barvanje zvonikov ter napeljevanje strešnih zlebov in strelovodov. (64 10-2)

Razne železne ograje, vrata, omežja za pokopališča itd. — S kritevjo zvonikov prevzema ob jednom tesarska dela.

Trnkóczyja
ustna voda
steklenica 50 kr.

Trnkóczyja
prašek za zobe
skatljica 30 kr.

kakor tudi

vse medicinično-kirurškične in pharmaceutične preparate, specialitete itd., dietična sredstva, homeopatična zdravila, medicinska mila parfumerije itd. itd.

priporočajo in razpošiljajo na vse strani

13 (12-11)

lekarniške tvrdke:

Ubald pl. Trnkóczy v Ljubljani na Kranjskem,
Viktor pl. Trnkóczy na Dunaju, Margarethen,
Dr. Oton pl. Trnkóczy na Dunaju, Landstrasse,
Julij pl. Trnkóczy na Dunaju, Josefstadt,
Vendelin pl. Trnkóczy v Gradcu na Štajarskem.

Pošiljatev z obratno pošto.